

Bijlage 1 – Concept raamovereenkomst

Raamovereenkomst inzake Europese aanbesteding voor de levering en onderhoud van onderwijs- en kantoormeubilair tussen Fierder Onderwijs en <<naam>>

De ondergetekenden:

A. Fierder Onderwijs, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door <<naam>>, <<functie>>, hierna te noemen: **Opdrachtgever**

en

B. <<>> hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door <<naam>>, <<functie>>, hierna te noemen: **Opdrachtnemer**

Overwegende:

- Dat opdrachtgever zijn onderwijs- en kantoormeubilair wil inkopen; dat opdrachtgever dit middels de Europese aanbesteding voor de levering en onderhoud van onderwijs- en kantoormeubilair kenbaar gemaakt heeft;
- dat opdrachtnemer kenbaar heeft gemaakt in staat te zijn de opdracht uit te voeren;
- dat opdrachtgever bereid is onder de navolgende condities de opdracht aan opdrachtnemer te gunnen;
- dat partijen de condities met betrekking tot het verrichten van de werkzaamheden nader wensen vast te leggen in deze raamovereenkomst.

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1. Begrippen

Voor de toepassing van deze raamovereenkomst wordt verstaan onder:

1. **Bijlagen:** aanhangsels bij deze raamovereenkomst, die door ondertekening van de raamovereenkomst door beide partijen, deel uitmaken van deze raamovereenkomst. In de bijlagen zijn de voorwaarden vermeld, waarnaar in deze raamovereenkomst wordt verwezen.
2. **Gebrekk:** het niet, dan wel niet volledig, voldoen aan de overeengekomen specificaties, dan wel het anderszins niet functioneren van opdrachtnemer.
3. **Levering:** het leveren van door opdrachtnemer vervaardigde producten en diensten zoals door opdrachtgever besteld binnen de overeengekomen leveringstermijn.
4. **Personeel van opdrachtnemer:** de door opdrachtnemer voor de uitvoering van deze raamovereenkomst in te schakelen personeelsleden en/of door hem ingeschakelde derden, welke krachtens deze raamovereenkomst onder zijn verantwoordelijkheid zullen werken.
5. **Plaats van aflevering / dienstverlening:** de door opdrachtgever aangegeven plaats waar de door opdrachtnemer te leveren producten worden afgeleverd c.q. worden uitgevoerd.
6. **Plaats van levering:** de door opdrachtgever aangewezen ruimte waar de levering dient plaats te vinden.
7. **Servicelevel:** het overeengekomen niveau van kwaliteit en levering. Alle afwijkingen tussen datgene wat opdrachtnemer aanbiedt (ofwel geëist is) en opdrachtnemer in praktijk realiseert.
8. **Werkdagen:** kalenderdagen, behoudens weekenden, algemeen erkende feestdagen en voor ambtenaren van opdrachtgever verplicht gestelde ADV-dagen, waarop de werkzaamheden zullen worden verricht.

Artikel 2. Beschrijving van de raamovereenkomst

1. Bij deze raamovereenkomst behoren 5 bijlagen, te weten:
 - Bijlage A: Tweede Nota van Inlichtingen d.d. <<>>
 - Bijlage B: Eerste Nota van Inlichtingen d.d. <<>>
 - Bijlage C: Aanbestedingsdocument Europese aanbesteding voor de levering en onderhoud van onderwijs- en kantoormeubilair inclusief de
 - Bijlage D: Bijlagen bij het aanbestedingsdocument Europese aanbesteding voor de levering en onderhoud van onderwijs- en kantoormeubilair
 - Bijlage E: Inschrijving van <<>> d.d. <<>>;
2. Ingeval de bijlagen strijdige bepalingen bevatten, prevaleren de bijlagen in de volgorde als aangegeven in het vorige lid. Het gestelde in de raamovereenkomst prevaleert boven de bijlagen (waaronder de Algemene Inkoopvoorwaarden CSG Liudger).
3. Opdrachtnemer dient diensten als opgenomen in **bijlage C en D** bij deze raamovereenkomst te leveren op verzoek van opdrachtgever binnen de overeengekomen levertermijn en tegen de gestelde kwaliteit.
4. Opdrachtnemer dient personeel in te zetten om het leveren van diensten als bedoeld in lid 3 van dit artikel te realiseren.
5. Opdrachtnemer heeft zich in voldoende mate op de hoogte gesteld van de doelstellingen van opdrachtgever met betrekking tot de onderhavige raamovereenkomst. Opdrachtgever heeft opdrachtnemer daartoe van voldoende en correcte informatie voorzien en zal, desgewenst, opdrachtnemer verdere informatie verstrekken, voor zover deze informatie bij opdrachtgever beschikbaar is.
6. Opdrachtnemer verklaart volledig bekend te zijn met de vraag naar vastgestelde diensten door opdrachtgever.
7. De geleverde diensten dienen te voldoen aan de eisen die zijn vastgelegd in het aanbestedingsdocument dat als **bijlage C en D** bij deze raamovereenkomst is gevoegd. De diensten zullen van een goede kwaliteit zijn en ten minste voldoen aan de voor deze producten en diensten gestelde gebruikelijke eisen van goed vakmanschap waaronder in ieder geval worden begrepen de bekwaamheid, betrouwbaarheid, zorgvuldigheid en deugdelijkheid. Aan de kwaliteit van de producten en diensten zijn in **bijlage C en D** nadere specifieke eisen gesteld waaraan opdrachtnemer moet voldoen.
8. Bij de uitvoering van de diensten mag geen overlast, belemmering en/of hinder worden toegebracht aan opdrachtgever, zijn medewerkers dan wel derden, mede daaronder begrepen de bedrijfsactiviteiten van voornoemden, tenzij zulks redelijkerwijs uit de te verrichten diensten voortvloeit en daarom onvermijdelijk is. Opdrachtnemer zal de gevolgen van de overlast, belemmeringen en/of hinder zoveel mogelijk beperken.

Artikel 3. Ingangsdatum, duur en einde van de raamovereenkomst

1. Deze raamovereenkomst gaat in op <<>> en heeft een initiële looptijd van 24 maanden tot <<>> met daarna de optie van verlenging van driemaal 24 maanden onder dezelfde condities en voorwaarden.
2. Opdrachtgever is gerechtigd om - indien en zodra de raamovereenkomst verlengd wordt - met een opzegtermijn van één maand het contract voor één of meerdere onderdelen te ontbinden, zonder dat de opdrachtnemer daaraan enig recht tot vergoeding van schade uit welke hoofde dan ook kan ontlenen.
3. Buiten hetgeen elders in deze raamovereenkomst is bepaald, is:
 - a. Ieder der partijen gerechtigd deze raamovereenkomst door middel van een aangetekend schrijven, buiten rechte, te ontbinden indien de andere partij ook na schriftelijke aanmaning stellende een redelijke termijn in gebreke blijft aan zijn verplichtingen te voldoen.
 - b. Opdrachtgever gerechtigd, zonder dat enige aanmaning of ingebrekestelling zal zijn vereist, buiten rechte de raamovereenkomst door middel van een aangetekend schrijven te ontbinden indien:
 - opdrachtnemer surseance van betaling aanvraagt;
 - opdrachtnemer surseance van betaling wordt verleend;
 - opdrachtnemer zijn faillissement aanvraagt;
 - opdrachtnemer in staat van faillissement wordt verklaard;
 - de onderneming van opdrachtnemer wordt geliquideerd;
 - opdrachtnemer zijn huidige onderneming staakt;
 - op een aanmerkelijk deel van het vermogen van opdrachtnemer beslag wordt gelegd;
 - opdrachtnemer anderszins niet langer in staat moet worden geacht de verplichtingen uit deze raamovereenkomst na te kunnen komen.
4. Verplichtingen welke naar hun aard bestemd zijn om ook na ontbinding van de raamovereenkomst voort te duren, blijven na ontbinding van deze raamovereenkomst bestaan.
5. De opdrachtgever is niet gehouden aan voorwaarden van de opdrachtnemer om de raamovereenkomst nogmaals schriftelijk op te zeggen. Een automatische verlenging van de raamovereenkomst is niet van toepassing. Een verlenging / optiejaar gaat pas in na schriftelijk verzoek van de opdrachtgever tenminste 3 maanden voorafgaande aan de expiratiedatum. Van de leverancier wordt hierin een pro-actieve houding verwacht door tijdig de vraag te stellen.
6. Bij einde van de raamovereenkomst werkt opdrachtnemer volledig mee aan de overdracht naar de nieuwe raamovereenkomst. Uitgangspunt hierbij is dat de gebruiker zo min mogelijk hinder ondervindt.

7. Bij faillissement van een opdrachtnemer, in het geval er sprake is van een rechtsopvolger, heeft de opdrachtgever het recht de raamovereenkomst voort te zetten met de rechtsopvolger, zonder dat er sprake zal zijn van een wezenlijke wijziging en zonder dat hiervoor een nieuwe aanbestedingsprocedure gevolgd behoeft te worden één en ander conform de aanbestedingswet. De expiratedatum van de raamovereenkomst blijft ongewijzigd.

Artikel 4. Dienstverlening

Opdrachtnemer zal alle benodigde diensten (montage, service en onderhoud) verrichten en alle benodigde apparatuur – behoudens en voor zover niet reeds door de opdrachtgever ter beschikking gesteld – ter beschikking stellen om de benodigde diensten te garanderen.

Artikel 5. Contactpersonen en managementrapportage

1. Beide partijen zullen contactpersonen aanwijzen, die de contacten over de uitvoering van deze raamovereenkomst zullen onderhouden.
2. De contactpersoon van opdrachtgever vertegenwoordigt opdrachtgever voor alle zaken die uitvoering van de opdracht betreffen.
3. Opdrachtnemer zal contactpersonen aanwijzen die de Nederlandse taal uitstekend machtig zijn in woord en geschrift en die voldoende kundig zijn om opdrachtgever desgevraagd te kunnen adviseren omtrent het servicelevel en ontwikkelingen op het gebied van de gevraagde diensten.
4. Indien opdrachtgever in de voortgang en/of de uitvoering van de raamovereenkomst vertraging dreigt te gaan ondervinden, dan wel heeft ondervonden, moet opdrachtnemer hier zo spoedig mogelijk schriftelijk (of per e-mail) aan opdrachtgever melding van maken en daarbij de oorzaak van de vertraging aangeven, alsmede de door opdrachtnemer voorgestelde maatregelen om de dreigende vertraging te voorkomen of ongedaan te maken. Tevens moeten de consequenties van deze vertraging met betrekking tot het uitvoeren van de opdracht en het overeengekomen servicelevel in de rapportage worden vermeld. Overleg omtrent een mogelijke oplossing betekent niet dat opdrachtgever afstand doet van zijn recht schadevergoeding te vorderen.
5. De opdrachtgever zal de contacten, na afsluiten van de raamovereenkomsten, uitsluitend voeren met de medewerkers die in dienst zijn bij de opdrachtnemer.

Artikel 6. Aflevering, acceptatie en gebreken

1. Het leveren van artikelen geschiedt op basis van een tijdschema zoals opgenomen in de opdrachtbevestiging van opdrachtnemer.

2. Indien het opdrachtnemer bekend is dan wel behoort te zijn of verwacht moet worden, dat levering van diensten, of delen daarvan, niet tijdig zal plaatsvinden, moet opdrachtnemer hiervan terstond schriftelijk aan opdrachtgever melding maken en daarbij aangeven de oorzaak van de vertraging, alsmede de door hem voorgestelde maatregelen om de vertraging te voorkomen of ongedaan te maken en zorg te dragen voor de tijdige levering van de producten.
3. Indien geleverde diensten niet voldoen zodat opdrachtnemer niet de gestelde kwaliteitseisen van de producten kan produceren en leveren, moet opdrachtnemer na eigen constatering of na melding door opdrachtgever voor eigen kosten zorgdragen voor herstel van de gebreken of vervanging. De levering mag hiervan geen hinder ondervinden. In overleg kunnen tijdelijk de leveringstermijnen worden aangepast zodat de producten die intern worden geproduceerd alsdan extern worden geproduceerd door opdrachtnemer. Deze situatie mag uiterlijk 24 uur duren.

Artikel 7. Personeel van opdrachtnemer

1. Opdrachtnemer moet zorgen dat steeds voldoende en adequaat opgeleid personeel aanwezig is bij de uitvoering en het voldoen aan de service en de servicelevels. De opdrachtnemer garandeert dat het door haar ingezette personeel om kan gaan met vertrouwelijke informatie, geen strafblad heeft, opdrachtnemer zal indien gewenst een Verklaring Omtrent Gedrag moeten kunnen overleggen aan opdrachtgever.
2. Opdrachtnemer zal zich bekendmaken met de bij opdrachtgever geldende voorschriften inzake arbeidsomstandigheden en huisregels en is verantwoordelijk voor naleving van deze voorschriften. Opdrachtnemer vrijwaart opdrachtgever tegen aanspraken ter zake van voornoemde voorschriften.
3. Opdrachtnemer moet op verzoek van opdrachtgever terstond één of meerdere medewerkers van het door hem ingezette personeel vervangen indien de medewerker zich niet houdt aan de geldende regels, gedrags- en fatsoensnormen. Opdrachtgever zal opdrachtnemer eenmaal in de gelegenheid stellen corrigerend op te treden door opdrachtnemer een termijn te stellen waarbinnen de medewerker zijn/haar gedrag dient aan te passen.

Artikel 8. Prijzen

1. De in deze raamovereenkomst overeengekomen te leveren producten en servicelevel geschieden tegen de bedragen zoals genoemd in **Formulier D/ Bijlage E** (inschrijving opdrachtnemer) bij deze raamovereenkomst.
2. De overeengekomen prijzen mogen gewijzigd worden conform het gestelde in hoofdstuk 4.2 van het aanbestedingsdocument.

Artikel 9. Betaling

1. Opdrachtnemer moet op de facturen aan opdrachtgever de datum, naam van opdrachtgever en de besteller, het BTW-bedrag, periode, het verschuldigde bedrag in euro's, een duidelijke omschrijving van het geleverde product en het juiste kostenplaatsnummer en/of kostendrager vermelden, een en ander conform het in de aanbesteding genoemde. Aanlevering van een digitale factuur moet mogelijk zijn.
Facturen dienen te worden verzonden naar een nader te bepalen e-mailadres.
2. Facturering vindt conform de inkoopvoorwaarden plaats.
3. Betaling vindt plaats binnen 30 kalenderdagen na ontvangst van de desbetreffende factuur.
4. Indien een factuur niet akkoord is, wordt dit binnen 8 werkdagen na ontvangst (bij de crediteurenadministratie van de opdrachtgever) schriftelijk aan opdrachtnemer medegedeeld met gelijktijdige retournering van de betreffende factuur. Opdrachtgever zal in een begeleidend schrijven aangeven op welke gronden de factuur aan opdrachtnemer wordt geretourneerd. Indien als gevolg hiervan vertraging optreedt in de in lid 4 vermelde betalingstermijn komt deze vertraging voor rekening en risico van opdrachtnemer. Hij heeft in dat geval geen recht op betaling van wettelijke rente. Het recht van opschortingsbevoegdheid van opdrachtgever wordt enkel gebruikt indien de juistheid van een factuur wordt bestreden, opdrachtgever dit kenbaar heeft gemaakt aan opdrachtnemer en enkel voor dat deel van de factuur dat betwist wordt.
5. Opdrachtnemer draagt zorg voor de volledig correcte facturen. Onjuiste facturen worden niet betaalbaar gesteld. De facturen dienen 100% conform de uitgangspunten van de aanbestedingsdocumenten te zijn.
6. Overschrijding van een betalingstermijn door opdrachtgever of niet-betaling door opdrachtgever van een factuur op grond van vermoede inhoudelijke onjuistheid van die factuur, onvolledige indiening of van ondeugdelijkheid van de gefactureerde prestaties, geeft opdrachtnemer niet het recht zijn prestaties op te schorten dan wel te beëindigen, dan wel wettelijke rente in rekening te brengen.

Artikel 10. Verplichtingen van opdrachtnemer

1. Opdrachtnemer verplicht zich, om eigen beweging dan wel na melding van gebreken, die maatregelen te nemen die op de kortst mogelijke termijn leiden tot herstel van de gebreken. Opdrachtnemer dient te allen tijde te voorkomen dat het overeengekomen servicelevel niet kan worden nagekomen.

2. Indien het overeengekomen servicelevel niet wordt nagekomen door opdrachtnemer is opdrachtgever bevoegd de raamovereenkomst, na ingebrekestelling, te ontbinden met inachtneming van het bepaalde in artikel 3 lid 3 sub a van deze raamovereenkomst, onverlet de overige rechten van opdrachtgever waaronder schadevergoeding.
3. Indien opdrachtnemer van mening is dat opdrachtgever geen beroep kan doen op de bepalingen uit deze raamovereenkomst rust de bewijslast terzake op opdrachtnemer.

Artikel 11. Aansprakelijkheid en ontbinding

1. Indien opdrachtnemer te kort schiet in de nakoming van één of meerdere van zijn verplichtingen uit deze raamovereenkomst, zal opdrachtgever hem deswege in gebreke stellen, tenzij nakoming van de betreffende verplichtingen reeds blijvend onmogelijk is, in welk geval opdrachtnemer onmiddellijk in verzuim is. De ingebrekestelling zal schriftelijk geschieden waarbij aan opdrachtnemer een redelijke termijn zal worden gegund om alsnog zijn verplichtingen na te komen. Deze termijn heeft het karakter van een fatale termijn. Opdrachtgever is bevoegd de raamovereenkomst te ontbinden wanneer opdrachtnemer in verzuim blijft, zonder gerechtelijke tussenkomst.
2. Indien opdrachtnemer toerekenbaar te kort schiet in de nakoming van zijn verplichtingen uit deze raamovereenkomst, is hij tegenover opdrachtgever aansprakelijk voor vergoeding van de door opdrachtgever geleden dan wel te lijden schade.
3. De in lid 2 van dit artikel bedoelde aansprakelijkheid is beperkt tot directe schade en beperkt tot een bedrag van € 1.500.000,- per gebeurtenis en per jaar, waarbij een reeks samenhangende gebeurtenissen geldt als één gebeurtenis. Onder directe schade wordt uitsluitend verstaan:
 - a. schade aan eigendommen van opdrachtgever *en/of* van derden;
 - b. schade als gevolg van de vertraagde uitvoering van de raamovereenkomst *en/of* te late levering;
 - c. kosten van noodvoorzieningen, zoals het uitwijken naar andere leverancier, of het inhuren van derden;
 - d. redelijke kosten, gemaakt ter voorkoming of beperking van directe schade, die als gevolg van de gebeurtenis waarop de aansprakelijkheid berust, mocht worden verwacht;
 - e. redelijke kosten gemaakt ter vaststelling van de schadeoorzaak, de aansprakelijkheid, de directe schade en de wijze van herstel.

4. Opdrachtnemer is aansprakelijk voor dood van of lichamelijk letsel aan personeel van opdrachtgever of derden alsmede voor materiële schade aan installaties en eigenommen van de opdrachtgever of derden voor zover de dood, het lichamelijk letsel of de schade het gevolg is van toerekenbare tekortkomingen van opdrachtnemer of van personen waarvan opdrachtnemer zich bij de uitvoering van deze raamovereenkomst bedient of van ontwerp- fabricage- of materiaalfouten, met dien verstande dat deze aansprakelijkheid van opdrachtnemer per gebeurtenis en per jaar beperkt is tot maximaal €900.000,- voor dood van of lichamelijk letsel aan personen en tot maximaal € 1.500.000,- voor materiële schade. De aansprakelijkheid opdrachtnemer is beperkt tot het in de vorige volzin bepaalde. Opdrachtnemer is derhalve niet aansprakelijk voor bedrijfsstagnatie, verlies van omzet en/of winst en/of besparingen en/of verlies van gegevens en andere gevolgschade.
5. Indien er sprake is van een ontbinding, ongeacht de reden, heeft opdrachtgever het recht om ter voorbereiding van een nieuwe aanbesteding de raamovereenkomst tot stand gekomen is.
6. Indien binnen zes maanden na inwerkingtreding van de opdracht de diensten niet conform de opdracht worden uitgevoerd en de opdrachtnemer de gebregekn na ingebrekestelling niet binnen de gestelde termijn heeft opgelost, behoudt de aanbestedende dienst zich het recht voor de opdracht te ontbinden en de inschrijver die dan de laagste prijsscore heeft bhaald (de volgende in rangorde) komt in aanmerking voor een nieuw voornemen tot gunnen.

Artikel 12. Verzekering

1. Opdrachtnemer heeft zich adequaat verzekerd en moet zich gedurende de looptijd van deze raamovereenkomst adequaat verzekerd houden voor de risico's die voortvloeien uit deze raamovereenkomst inzake wettelijke aansprakelijkheid.
2. Opdrachtnemer is gedurende de raamovereenkomst verplicht zich genoegzaam te verzekeren en gedurende de gehele raamovereenkomst verzekerd te blijven tegen wettelijke aansprakelijkheid, eventueel met de restrictie dat opdrachtnemer de condities waaronder de raamovereenkomst is aangegaan en de verzekerde bedragen niet ten nadele van opdrachtgever mag wijzigen. Hiervoor wordt bepaald dat opdrachtnemer aan opdrachtgever gedurende de raamovereenkomst een certificaat van verzekering kan overleggen.

Artikel 13. Geheimhouding en beveiliging

1. Beide partijen zullen strikte vertrouwelijkheid in acht nemen ten aanzien van de informatie over elkaars organisatie en ten aanzien van de opdracht. Behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere partij zal ieder der partijen informatie en gegevensdragers welke haar ter beschikking staan, niet aan derden ter beschikking stellen en aan haar personeel slechts bekend maken voor zover dit nodig is voor het verrichten van de overeengekomen prestaties. Partijen zullen hun personeel verplichten deze geheimhoudingsbepalingen na te leven. Incompany informatieverstrekking is toegestaan.
2. Personeel van opdrachtnemer dat betrokken is bij de uitvoering van de werkzaamheden, voor zover die bij opdrachtgever worden verricht, is verplicht de wettelijke privacyregels alsmede de door opdrachtgever aangehouden beveiligingsprocedures in acht te nemen. Opdrachtnemer zal de geldende voorschriften na eventuele gunning toe gestuurd krijgen.

Artikel 14. Belangenverstrengeling, omkoping

1. Opdrachtnemer verklaart dat gedurende het aanbestedingsproces niet een zodanig overleg heeft plaatsgevonden tussen opdrachtnemer en personen die in dienst zijn bij opdrachtgever over de voorbereidingen en/of het aanbestedingsproces, dat heeft geleid tot deze raamovereenkomst, waardoor de indruk van belangenverstrengeling redelijkerwijs niet vermijdbaar is.
2. Opdrachtnemer verklaart personen die in dienst zijn van opdrachtgever geen voordeel voortvloeiend uit deze raamovereenkomst te hebben aangeboden of gegeven of doen aanbieden of zullen geven
3. Indien blijkt dat er een onjuiste verklaring heeft plaatsgevonden, kan de opdrachtgever de raamovereenkomst ontbinden, zonder dat daarvoor opzegging noodzakelijk is.

Artikel 15. Overdracht van rechten en verplichtingen: onderaanneming

1. Partijen zijn niet gerechtigd de rechten en verplichtingen uit deze raamovereenkomst zonder schriftelijke voorafgaande toestemming van de andere partij aan een derde over te dragen. De toestemmingverlenende partij is echter gerechtigd aan het verlenen van deze toestemming voorwaarden te verbinden.
2. Indien opdrachtnemer bij de uitvoering van deze raamovereenkomst gebruik wil maken van de diensten van derden, hetzij in onderaanneming, dan zal hij daartoe slechts bevoegd zijn na daartoe verkregen schriftelijke toestemming van opdrachtgever, welke toestemming niet op onredelijke gronden zal worden onthouden. Opdrachtgever is gerechtigd aan deze goedkeuring voorwaarden te verbinden.

Door opdrachtgever gegeven toestemming laat onverlet de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van opdrachtnemer voor de nakoming van de krachtens deze raamovereenkomst op hem rustende verplichtingen en de krachtens de belasting- en sociale wetgeving op hem als werkgever rustende verplichtingen.

Artikel 16. Nakoming

1. De levering moet volledig aan de in deze raamovereenkomst vermelde eisen beantwoorden.
2. Indien de levering niet aan het gestelde in de raamovereenkomst voldoet, kan opdrachtgever eisen dat opdrachtnemer de werkzaamheden nogmaals uitvoert zodat deze alsnog aan het gestelde in de raamovereenkomst voldoen. De daarmee gemoeide kosten zijn volledig voor opdrachtnemer.
3. Indien opdrachtnemer niet, nadat hij daartoe door opdrachtgever schriftelijk is aangemaand, binnen een in de aanmaning te stellen redelijke termijn voldoet aan de eis bedoeld in lid 2 van dit artikel, kan opdrachtgever, zonder voorafgaande rechterlijke machtiging, de uitvoering van de werkzaamheden door een derde doen plaatsvinden en de kosten daarvan op opdrachtnemer verhalen.
4. De vorige leden laten de andere rechten of vorderingen van opdrachtgever onverlet.

Artikel 17. Niet-toerekenbare tekortkoming (overmacht)

1. Indien de tekortkoming in de nakoming door een partij wordt veroorzaakt door omstandigheden die niet door hem beïnvloedbaar zijn noch redelijkerwijs konden worden voorzien en niet volgens geldende opvattingen in het maatschappelijk verkeer voor diens risico behoren te komen, kan de in gebreke zijnde partij een beroep doen op overmacht.

Onder overmacht wordt in ieder geval niet verstaan: ziekte van personeel, gebrek aan personeel, stakingen, verlate aanlevering of ongeschiktheid van leveringen, en/of liquiditeits- c.q. solvabiliteitsproblemen aan de zijde van opdrachtnemer. Evenmin wordt onder overmacht begrepen de tekortkoming in de nakoming van de verplichtingen van door opdrachtnemer ingeschakelde derden.

2. In geval van overmacht wordt de nakoming van de verplichtingen opgeschort totdat de situatie van overmacht is opgehouden te bestaan. De in gebreke zijnde partij is niet schadeplichtig. Van een geval van overmacht zal zo spoedig mogelijk, onder overlegging van de nodige bewijsstukken, schriftelijk aan de andere partij melding worden gemaakt.

3. Indien een partij door overmacht tekortschiet in de nakoming van een verplichting voortvloeiend uit deze raamovereenkomst kan de wederpartij, indien vaststaat dat nakoming onmogelijk zal zijn, dan wel na het verstrijken van een schriftelijk gestelde termijn, deze raamovereenkomst voor het desbetreffende deel, per aangetekende brief met onmiddellijke ingang beëindigen, zonder tot enige schadevergoeding te zijn gehouden.
4. De door de wederpartij, of door haar ingeschakelde derden redelijkerwijze gemaakte kosten ter uitvoering van dit deel van de raamovereenkomst zullen door de in gebreke zijnde partij worden vergoed.

Artikel 18. Geschillen, toepasselijk recht en domiciliekeuze

1. In geval van een geschil, geeft de meest gerede van de partijen aan de andere partij schriftelijk te kennen, dat er sprake is van een geschil, alsmede een summiere opgave van hetgeen naar het oordeel van die partij het onderwerp van het geschil is. Ieder geschil tussen partijen terzake van deze raamovereenkomst zal bij uitsluiting worden voorgelegd aan de daartoe bevoegde arrondissement van de rechtbank Noord-Nederland, zittingsplaats Leeuwarden.
2. Op deze raamovereenkomst met inbegrip van haar totstandkoming, uitlegging en uitvoering is het Nederlands recht van toepassing.

Artikel 19. Algemene bepalingen

1. De algemene leverings- en betalingsvoorwaarden van opdrachtnemer, dan wel andere algemene of bijzondere voorwaarden zijn op deze raamovereenkomst uitdrukkelijk van toepassing uitgesloten, ook als deze alsnog in de webwinkel of op een nadere offerte, opdrachtbevestiging of factuur beschreven staan.
2. Kennisgevingen die partijen op grond van deze raamovereenkomst aan elkaar zullen doen, vinden schriftelijk plaats.
3. Mondelinge mededelingen, toezeggingen of afspraken hebben geen rechtskracht tenzij deze schriftelijk zijn bevestigd.
4. In de gevallen waarin deze raamovereenkomst niet voorziet, dan wel indien wijzigingen van de raamovereenkomst noodzakelijk is, treden partijen hiertoe in overleg. Wijzigingen van de raamovereenkomst of aanvullingen daarop zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk zijn overeengekomen.
5. Het nalaten door één van de partijen om binnen een in de raamovereenkomst genoemde termijn nakoming van enige bepaling te verlangen, tast het recht om alsnog nakoming te eisen niet aan, tenzij de betreffende partij uitdrukkelijk en schriftelijk met de niet-nakoming akkoord is gegaan.

6. Indien één van de bepalingen van deze raamovereenkomst nietig is of wordt vernietigd, zullen de overige bepalingen van deze raamovereenkomst van kracht blijven en zullen partijen in onderling overleg een vervangende bepaling overeenkomen.
7. Verplichtingen die naar hun aard bestemd zijn om na beëindiging van deze raamovereenkomst voort te duren, blijven na beëindiging van deze raamovereenkomst bestaan.
8. Indien en voor zover tegenstrijdigheden voorkomen tussen de bijlagen prevaleert het gestelde in de bijlage met het laagste nummer.
Wijzigingen in de bijlagen zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen.
9. Opdrachtgever is slechts gerechtigd wijzigingen aan te brengen aan deze raamovereenkomst met uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van opdrachtnemer, binnen de grenzen van de voornoemde herzieningsclausule.
10. De door opdrachtnemer beschreven aanvullende voorwaarden en/of wijzigingen op offertes, aanbiedingen, bevestigingen en/of facturen die niet overeenkomen (dan wel conflicteren) met de voorwaarden van onderhavige aanbesteding zijn nimmer van toepassing. Er kan evenmin, door het honoreren van een offerte en/of het betaalbaar stellen van een factuur rechten worden ontleend aan aanvullende voorwaarden en/of wijzigingen van opdrachtnemer. Voorbeelden zijn hierbij onder andere het hanteren van eigen leverings- en/of betalingsvoorwaarden, beperkingen op het programma van eisen, andere dan overeengekomen tarieven en/of andere aanvullende voorwaarden vanuit de opdrachtnemer. Alle aanvullende documenten van de opdrachtnemer zullen gedurende de gehele looptijd van deze raamovereenkomst worden getoetst op juistheid, opdrachtnemer zal hier proactief aan meewerken. Al dan niet per abuis te veel betaalde tarieven zullen direct na constatering, door opdrachtnemer worden terugbetaald. Onjuist doorgevoerde aanvullingen en/of wijzigingen zullen na constatering direct door opdrachtnemer worden teruggedraaid.
11. Opdrachtgever kan zich beroepen op onderstaande herzieningsclausule als bedoeld in artikel 2.163c en 2.163f van de Aanbestedingswet 2012. Onderhavige overheidsopdracht kan worden gewijzigd tijdens de looptijd van de overheidsopdracht zonder hiervoor een nieuwe aanbestedingsprocedure op te starten in het geval:
 - van nadere onvoorziene, maar noodzakelijke opdrachten die binnen de overeenkomst vallen, maar die de totale maximale drempelwaarde gedurende de uitvoering van de opdracht al overstijgen, met een maximum van tien maal de totale opdrachtwaarde;
 - dat beide partijen gezamenlijk prijswijzigingen zijn overeengekomen;

- van een nadere opdracht die de aard van de opdracht verruimd maar niet wezenlijk wijzigt;
- dat opdrachtgever geen andere mogelijkheid ziet dan de overheidsopdracht langer te laten doorlopen, door bijvoorbeeld een aanstaande verhuizing, organisatorische wijzigingen, wijzigingen in de markt door bedrijfsovername, met een maximum van 12 maanden;
- van rechtsopvolging onder algemene of bijzondere titel in de positie van de aanvankelijke opdrachtnemer, ten gevolge van herstructurering van de onderneming, waaronder door overname, fusie, acquisitie of insolventie, door een andere ondernemer die voldoet aan de oorspronkelijk vastgestelde geschiktheidseisen.

Wijzigingen kunnen uitsluitend worden toegepast op verzoek van de Opdrachtgever of op verzoek van de Opdrachtnemer, waarbij Opdrachtgever en opdrachtnemer de wijziging(-en) schriftelijk overeen zijn gekomen en schriftelijk zijn vastgelegd, voor zover deze binnen de kaders vallen van de Aanbestedingswet 2012 vallen.

Aldus overeengekomen op ...-...- en in tweevoud ondertekend

Fierder Onderwijs

<<>>

Namens deze:

Namens deze:

<<naam>>

<<naam>>

<<naam>>

<<functie>>

..... (datum)

..... (datum)

..... (plaats)

..... (plaats)